

ОТЗЫВ

зарубежного научного консультанта, д.э.н., профессора Мищенко В.В. на диссертацию Акишевой Дана Муратбеккызы «Повышение активности инновационного развития депрессивных районов Восточно-Казахстанской области в условиях модернизации», представленной на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности 6D050600 «Экономика»

Сегодня перед Республикой Казахстан стоит стратегическая цель – вхождение в список наиболее развитых и конкурентоспособных стран мира. Первый этап данной работы проведен достаточно успешно: в большой мере восстановлена промышленность страны, значительными темпами развивается сельское хозяйство, на предприятиях внедряются инновации. Вместе с тем, следует отметить значительный уровень неравномерности экономического развития регионов Казахстана. Во многих областях страны наряду с достаточно развитыми регионами имеются слаборазвитые и депрессивные регионы.

Депрессивные регионы оказывают значительное влияние на структуру и эффективность экономики, уровень социально-экономического развития страны и качества экономического пространства. Решение проблем депрессивности регионов предполагает совершенствование действующих подходов к формированию региональной политики в Республике Казахстан. В первую очередь необходимо повышение эффективности государственного регулирования индустриально-инновационного развития, усиления мер социальной защиты населения, интенсификации деятельности бизнес-структур, научных и образовательных учреждений.

В сложившейся экономической ситуации одной из главных задач государства, является формирование и реализация новой инновационной политики, сопряженной с тенденциями и динамикой макроэкономических трансформаций. Опыт европейских стран показал, что основной тенденцией ее развития является концептуальный сдвиг в сторону резкого увеличения значения инноваций и особенно научно-исследовательских и опытно-

конструкторских разработок (НИОКР) для обеспечения стратегического конкурентного преимущества предприятий, регионов и государства в контексте глобализации экономики. Поскольку современная отечественная экономика пока еще имеет явно выраженную сырьевую ориентацию, инновационный вектор развития должен стать основой динамичного и устойчивого роста как экономики регионов, так и национальной экономики в целом.

Таким образом, наличие проблем неравномерности экономического развитие регионов Казахстана, а также депрессивности ряда регионов требует доработки теоретико-методологических основ региональной политики государства и инструментов оценки ее эффективности. Несмотря на существенную проработанность ряда фундаментальных аспектов данной проблематики предельно остро обозначился дефицит системных представлений о способах и условиях перевода соответствующих территориально-хозяйственных систем в режим устойчивого саморазвития, о факторах, приоритетах и механизмах инвестиционного обеспечения позитивной мезоэкономической динамики. Решение обозначенных проблем предопределяет актуальность выбранной темы исследования.

Цель диссертационного исследования состоит в теоретико-методологическом обосновании оценки депрессивности районов Восточно-Казахстанской области и разработке предложений по активизации инновационного развития в них в условиях модернизации.

К основным результатам, представляющим научную новизну следует отнести:

- детальный анализ и обобщение опыта зарубежных стран в использовании инновационных методов развития производственных комплексов проблемных территорий;
- авторская трактовка понятия «депрессивный район»;
- разработка и апробация методики оценки уровня инновационной активности районов ВКО;

- систематизация предпосылок и факторов инновационного развития депрессивных районов области;
- классификация районов ВКО по уровню социально-экономического и инновационного развития;
- разработка конкретных рекомендаций по обеспечению активизации инновационного развития депрессивных районов ВКО.

Исследование опиралось на системный подход к изучению проблем развития хозяйствующих субъектов депрессивных районов региона. Методологическую и теоретическую основу исследования составили фундаментальные теоретические положения региональной экономики и теории инноватики, результаты исследований, изложенные в трудах отечественных и зарубежных ученых, специализирующихся по данной проблематике.

В диссертации автором применялись такие традиционные научные методы, как диалектический, хронологический, логический, научных обобщений, статистический и сравнительный анализ, синтез, табличный, графический, источниковедческий, применение которых позволило обеспечить обоснованность проведенного анализа, теоретических и практических выводов, и разработанных предложений.

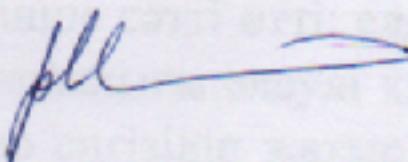
Теоретическая и практическая значимость диссертационного исследования заключается в том, что его методологические положения, методические разработки и эмпирические результаты могут быть использованы для совершенствования региональной политики в части решения проблем депрессивности территорий. Теоретические и методологические аспекты исследования были использованы автором в процессе преподавания учебных дисциплин.

В целом, можно отметить, что диссертационная работа на тему «Повышение активности инновационного развития депрессивных районов Восточно-Казахстанской области в условиях модернизации» выполнена на

достаточно высоком уровне, является завершенным исследованием, между разделами имеется логическая взаимосвязь.

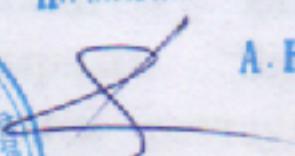
В связи с вышеизложенным считаю, что выполненное докторантом Акишевой Дана Муратбеккызы диссертационное исследование соответствует квалификационным требованиям, предъявляемым к диссертационным работам на соискание степени доктора PhD по направлению 6D050600 «Экономика» и допускается к публичной защите.

**Заведующий кафедрой региональной
экономики и управления
Алтайского государственного
университета, д.э.н., профессор**

 V.B. Мищенко

ПОДПИСЬ(И) ЗАВЕРЯЮ

НАЧАЛЬНИК УПРАВЛЕНИЯ КАДРОВ

 A. Н. Трушников

**6D050600 «Экономика» мамандығы бойынша
философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін
Дана Мұратбекқызы Акишеваның ұсынған
«Жаңғырту жағдайында Шығыс Қазақстан облысының депрессивті
аудандарының инновациялық дамуының белсенділігін арттыру»
атты диссертациясына шетелдік ғылыми кеңесші,
з.ғ.д., профессор В.В. Мищенконың**

ПІКІРІ

Бұгінде Қазақстан Республикасының стратегиялық мақсаты – әлемнің анағұрлым дамыған және бәсекеге қабілетті елдердің қатарына қосылу болып отыр. Осы жұмыстың бірінші кезеңі мейлінше сәтті өтті: елдің өнеркәсібінің көп бөлігі қалпына келтірілді, ауыл шаруашылығы елеулі қарқынмен дамып келеді, кәсіпорындарда жаңа инновациялар енгізіліп жатыр. Сонымен бірге, Қазақстан аймақтарының экономикалық даму деңгейінің әркелкі екенін атап өту керек. Елдің көптеген облыстарында жақсы дамыған аймақтармен қатар нашар дамыған және депрессивті аудандар да бар.

Депрессивті аймақтар экономиканың құрылымы мен тиімділігіне, елдің әлеуметтік-экономикалық даму деңгейіне және экономикалық кеңістіктің сапасына елеулі әсер етеді. Депрессивті аймақтардың проблемаларын шешу Қазақстан Республикасында аймақтық саясатты қалыптастырудың колданыстағы тәсілдерін шешуді қарастырады. Бірінші кезекте индустримальды-инновациялық дамуын мемлекеттік реттеудің тиімділігін арттыру, халықты әлеуметтік қорғау шараларын күшету, бизнес құрылымдардың, ғылыми және білім беру мекемелерінің қызметін қарқыннату қажет.

Қалыптасқан экономикалық жағдайда мемлекеттің басты міндеттерінің бірі макроэкономикалық өзгерістердің үрдістері және қарқынмен ұштасқан жаңа инновациялық саясатты қалыптастыру және іске асыру болып табылады. Еуропа елдерінің тәжірибесі оның дамуының негізгі беталысы кәсіпорындардың, аймақтардың және мемлекеттің стратегиялық бәсекеге қабілетті артықшылығын экономиканың жаһандану мән мәтінінде қамтамасыз ету үшін инновациялардың, әсіресе, ғылыми-зерттеушілік және тәжірибелік конструкторлық әзірленімдер (F3ТКӘ) маңыздылығын күрт арттыру жағына қарай тұжырымдамалық ығысу екенін көрсетті.

Заманауи отандық экономиканың айқын көрінетін шикізаттық бағдарлануы әлі күнге дейін болмағандықтан, дамудың инновациялық векторы аймақтар экономикасының да, жалпы ұлттық экономиканың да қарқынды және тұрақты өсудің негізі болуы тиіс.

Осылайша, Қазақстан аймақтарының экономикалық дамуының әркелкілік проблемасы, сонымен қатар бірқатар аймақтардың депрессивтілігі

мемлекеттің аймақтық саясатының теориялық-әдістемелік негіздерін және оның тиімділігін бағалаудың құралдарын жетілдіруді қажет етеді. Осы проблеманың бірқатар іргелі аспектілерінің елеулі зерттелгеніне қарамастан тиісті аумақтық-шаруашылық жүйелердің тұрақты өзбетіндік даму режиміне ауыстырудың тәсілдері мен шарттары, оң мезоэкономикалық динамиканы инвестициялық қамтамасыз етудің басымдықтары және механизмдері туралы жүйелі түсініктердің тапшылығы ерекше білінді. Белгіленген проблемаларды шешу таңдалған зерттеу тақырыбының өзектілігін алдын ала анықтайды.

Диссертациялық зерттеудің мақсаты – Шығыс Қазақстан облысының депрессивті аудандарын бағалауды теориялық-әдістемелік негіздеу және жаңғырту жағдайында инновациялық дамуды белсененді ету бойынша ұсыныстарды әзірлеу.

Ғылыми жаңалықты білдіретін негізгі нәтижелерге мыналарды жатқызуға болады:

- шетелдік елдердің проблемалық аумақтардың өндірістік кешендерін дамытудың инновациялық тәсілдерін пайдаланудағы тәжірибесін егжеттегжайлі талдау және жалпылау;
- «депрессивті аудан» ұғымына авторлық түсініктеме беру;
- ШҚО аудандарының инновациялық белсенділігінің деңгейін бағалау әдістемесін әзірлеу және макұлдау;
- облыстың депрессивті аудандарының инновациялық дамуының алғышарттары мен факторларын жүйелеу;
- ШҚО аудандарын әлеуметтік-экономикалық және инновациялық даму деңгейі бойынша жіктеу;
- ШҚО депрессивті аудандарының инновациялық дамуының белсенділігін қамтамасыз ету бойынша нақты кеңестерді әзірлеу.

Зерттеу аймақтың депрессивті аудандарының шаруашылық жүргізуши субъектілерінің даму проблемаларын зерттеуге жүйелі көзқарасқа сүйенді. Аймақтық экономика мен инноватика теориясының іргелі теориялық ережелері, осы мәселеге маманданған отандық және шетелдік ғалымдардың еңбектерінде баяндалған зерттеу нәтижелері зерттеудің әдіснамалық және теориялық негізін құрады.

Автор диссертацияда диалектикалық, хронологиялық, логикалық, ғылыми жалпылау, статистикалық және салыстырмалы талдау, синтез, кестелік, графикалық, дереккөзтану, қолдану сияқты дәстүрлі ғылыми әдістерді қолданды, осы әдістерді қолдану жүргізілген талдаудың, теориялық және практикалық тұжырымдардың және әзірленген ұсыныстардың негізділігін қамтамасыз етуге мүмкіндік берді.

Диссертациялық зерттеудің теориялық және практикалық маңыздылығы оның әдіснамалық ережелері, әдістемелік әзірлемелері және эмпирикалық нәтижелері депрессивті аумақтардың проблемаларын шешу бөлігінде аймақтық саясатты жетілдіру үшін пайдаланылуы мүмкін. Зерттеудің

теориялық және әдіснамалық аспектілерін автор оку пәндерін оқыту процесінде пайдаланды.

Жалпы, «Жаңғырту жағдайында Шығыс Қазақстан облысының депрессивті аудандарының инновациялық дамуының белсенділігін арттыру» тақырыбындағы диссертация жұмысы жеткілікті түрде жоғары деңгейде орындалған, аяқталған зерттеу жұмысы болып табылады, бөлімдері арасында логикалық өзара байланыс бар.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде докторант Даны Мұратбекқызы Акишева орындаған диссертациялық зерттеу 6D050600 «Экономика» бағыты бойынша PhD докторы дәрежесін алу үшін диссертациялық жұмыстарға қойылатын біліктілік талаптарына сай және көпшілік алдында қорғаута жіберіледі деп есептеймін.

**Алтай мемлекеттік университетінің
аймактық экономика және басқару
кафедрасының менгерушісі, з.ғ.д., профессор /қолы/ В. В. Мищенко**

Мөртабан:
/Қолтаңба(лар) куәландырамын
Кадрлар баскармасының бастығы
А.Н. Трушников/ /қолы/

Домалак мөр: /Ресей Федерациясының ғылым және жоғары білім министрлігі, Федералды мемлекеттік бюджеттік жоғары білім беру мекемесі, Алтай мемлекеттік университеті, Кадрлар баскармасы, НМТН 1022201770106, ССН 2225004738/

Орыс тілінен қазақ тіліне аударған аудармашы Карипова Альфия Тивбековна
Перевод с русского языка на казахский язык выполнен переводчиком Кариповой Альфией
Тивбековной

Карипова Альфия Тивбековна

Республика Казахстан, город Семей, область Абай

Двадцать четвертое апреля две тысячи двадцать третьего года, я, Турегельдинова Алемгуль Талгатовна, нотариус нотариального округа области Абай, государственная лицензия № 13017618 выданная 14.11.2013 года Комитетом регистрации службы и оказания правовой помощи Министерства юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи переводчика КАРИПОВОЙ АЛЬФИИ ТИВБЕКОВНЫ. Личность переводчика установлена, дееспособность и полномочия ее проверены.

Зарегистрировано в реестре за № 1260

Взыскано: 104+1725 тенге

Нотариус

ET4504218230424113507M90026D

Нотариаттық іс-арекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия